

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยจนได้ผลสรุป รวมทั้งได้อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย นำเสนอดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 20,217 คน จำแนกได้ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 134 คน ครูผู้สอน จำนวน 881 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 19,202 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 389 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 65 คน ครูผู้สอนจำนวน 130 คน และผู้ปกครองจำนวน 194 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามที่ใช้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เป็นคำถามที่มุ่งถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้น 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล

ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การประกันคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้น 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา และ 5) การประกันคุณภาพการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และผู้วิจัยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (index of item objective congruence: IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทุกข้อมีค่าตั้งแต่ 0.60 – 1.00 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน ครูผู้สอนจำนวน 10 คน และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 10 คน จำนวน 10 โรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวม 30 คน ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนวัดโนนสภาราม (นารทวารวูทธูปถัมภ์) 2) โรงเรียนวัดเขาจำปา (เทียนราษฎร์อุทิศ) และ 3) โรงเรียนวัดสุวรรณคีรี และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนวัดสองคอนกลาง 2) โรงเรียนวัดเตาปูน 3) โรงเรียนวัดศาลเดี่ยว 4) โรงเรียนวัดขอนแก่น 5) โรงเรียนวัดสมุห์พร้อมศิษย์สามัคคีวนาราม และ 6) โรงเรียนบ้านโคกสะอาด แล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดย

4.1 ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลในการวิจัย จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

4.2 ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

4.3 ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่กลุ่มอำนวยการ ที่ทำหน้าที่รับส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ในการส่งแบบสอบถามให้กับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งบางส่วนผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

4.4 ในกรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามครบตามจำนวน ผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาที่ไม่ส่งแบบสอบถามคืน และไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแบ่งเป็น 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำมาทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s method)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ได้ผลสรุปดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปีขึ้นไป และมีรายได้ มากกว่า 30,000 บาท ต่อเดือน

2. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และเมื่อพิจารณาการบริหารงานแต่ละด้านก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านที่สถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาเป็นด้านการวัดผลประเมินผลและ

เทียบโอนผลการเรียน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ สำหรับรายละเอียดของการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน ได้ผลการศึกษาดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) โดยรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 และสาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ส่วนรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติต่ำสุดคือการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) โดยรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรม ส่วนรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีการนิเทศการเรียนการสอนในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) โดยรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลของสถานศึกษา ส่วนรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติต่ำสุดคือ จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียน จากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่นๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) โดยรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุดคือ มีการจัดทำแผนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนรู้ ส่วนรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติต่ำสุดคือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.5 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) โดยรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุดคือ ประชุมชี้แจงครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้เหตุผลและความจำเป็นในการรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากองค์กรภายนอก ส่วนรายการที่สถานศึกษามีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3. ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า สถานศึกษามีปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) และเมื่อพิจารณาการบริหารงานในแต่ละด้านก็พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยสถานศึกษามีปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ สำหรับรายละเอียดของการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน ได้ผลการศึกษาดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีปัญหาการบริหารงานโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) โดยรายการที่เป็นปัญหาสูงสุดคือ ครูผู้สอนไม่เพียงพอตามเกณฑ์และยังมีการงานมาก รองลงมาเป็นครูผู้สอนสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ส่วนรายการที่เป็นปัญหาค่าสุดคือ ครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรไม่ชัดเจน

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษามีปัญหาการบริหารงานโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) โดยรายการที่เป็นปัญหาสูงสุดคือ ขาดงบประมาณสำหรับจัดหาสื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ รองลงมาเป็นครูมีภารกิจอื่นนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ส่วนรายการที่เป็นปัญหาค่าสุดคือ ครูไม่นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

3.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า สถานศึกษามีปัญหาการบริหารงานโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) โดยรายการที่เป็นปัญหาสูงสุดคือ แนวทางการเทียบโอนของแต่ละสถานศึกษายังไม่ชัดเจน รองลงมาเป็นการประเมินผลด้านพัฒนาการของผู้เรียนยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร ส่วนรายการที่เป็นปัญหาค่าสุดคือ ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินไม่หลากหลาย

3.4 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีปัญหาการบริหารงานโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) โดยรายการที่เป็นปัญหาสูงสุดคือ บุคลากรส่วนใหญ่คิดว่าการนิเทศคือการไปสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน รองลงมาเป็นบุคลากรส่วนใหญ่ไม่รู้จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการนิเทศภายในโรงเรียน ว่าเป็นไปเพื่อการร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาบุคลากร ส่วนรายการที่เป็นปัญหาค่าสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนขาดความมั่นใจในการดำเนินการนิเทศ

3.5 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีปัญหาการบริหารงานโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) โดยรายการที่เป็นปัญหาสูงสุดคือ การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเปิดเผยต่อสาธารณชน รองลงมาเป็นโรงเรียนไม่สามารถติดต่อประสานงานกับองค์กรภายนอกได้ ในช่วงที่เตรียมการรับการประเมิน ส่วนรายการที่เป็นปัญหาค่าสุดคือ โรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

4. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการศึกษาดังนี้

4.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกันคือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารงานวิชาการในภาพรวม มีสภาพไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และการบริหารงานวิชาการในภาพรวม มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

4.2 กลุ่มตัวอย่างเพศชายกับเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างเพศชายกับเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

4.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน คือ กลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี กลุ่มอายุ 35 – 40 ปี กลุ่มอายุ 41 – 45 ปี และกลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารงานวิชาการในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

4.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันคือ กลุ่มมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และกลุ่มมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารงานวิชาการในภาพรวม มีสภาพไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการ

เรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

4.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันคือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี กลุ่มที่มีประสบการณ์ 10 – 15 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ 15 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.6 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันคือ กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 4,500 บาท กลุ่มมีรายได้ 4,500 – 10,000 บาท กลุ่มมีรายได้ 10,001 – 30,000 บาท และกลุ่มมีรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารงานวิชาการในภาพรวม มีสภาพไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้ออภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

1.1 ในภาพรวม พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมระดับมาก ในขณะที่ปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้นคืออยู่แล้วตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมในระดับมาก ในขณะที่ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้นคืออยู่แล้วตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 23) ที่ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้ 1) ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ 2) ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) หลักสูตรเปรียบเหมือนแบบแปลนของการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรบอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการว่า มีอะไรบ้าง จะใช้อะไรเป็นวัสดุและอุปกรณ์ จะดำเนินการสอนอย่างไร จัดเตรียมการสอนอย่างไร เพื่อช่วยในด้านการเรียนการสอนหลักสูตรจึงมีความสำคัญเป็นแผนยุทธศาสตร์ ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูต่อการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ได้มีความรู้ ทักษะ ความประพฤติ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

1.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมในระดับมาก ในขณะที่ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้นคืออยู่แล้วตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจของการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับรุ่ง แก้วแดง (2541, หน้า 40 - 41) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และมีการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง พร้อมทั้งปรับปรุงเนื้อหาสาระวิชาและกระบวนการเรียนรู้ในวิชาการสำคัญ 2) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ที่มีปฏิสัมพันธ์ กับสังคมและการปรับปรุงเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้มีลักษณะบูรณาการ 3) กระตุ้น และสนับสนุนการค้นคว้าหาความรู้ ผ่านหนังสือและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และใช้มาตรการทางภาษีเพื่อมาสนับสนุนให้มีหนังสือ อุปกรณ์สร้างเสริมการเรียนรู้และอุปกรณ์กีฬาที่มีคุณภาพและราคาถูก 4) สนับสนุนให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการค้นคว้าการวิจัยการสาธิตการสอนแนะนำวิธีการปฏิบัติต่อเด็ก ปัญญาเลิศและเด็ก ที่มีความสามารถพิเศษ

1.4 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนโดยรวมในระดับมาก ในขณะที่ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนโดยรวมในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ดำเนินการอยู่

ในปัจจุบันนั้นคืออยู่แล้วตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้สถานศึกษาได้ทราบว่ามีมาตรฐานด้านวิชาการของคนอยู่ในระดับใด ซึ่งหมายถึงผู้บริหาร ครู และนักเรียน จะได้หาแนวทางพัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุง การเรียนการสอนต่อไป โดยสอดคล้อง กับกมด ฎุประเสริฐ (2545 ,หน้า 51) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นไว้ ดังนี้ 1) แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยมากเกินไป และเป็นข้อสอบที่วัดแต่ความจำตามเนื้อหาเป็นสำคัญ ทำให้มีผลย้อนกลับไปสู่การเรียนการสอน ที่เน้นเนื้อหาตามหนังสือเรียนทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กรอบด้าน 2) การประเมินที่ผ่านมาจะไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่จะเกิดขึ้นที่มุ่งเน้นความสามารถระดับสูงหลายๆ ด้านรวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมในระดับมาก ในขณะที่ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้นคืออยู่แล้วตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งถือว่ากรณีศึกษามีความสำคัญ เพราะมุ่งที่จะช่วยเหลือและประสานงานในด้านวิชาการในโรงเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ปรับปรุงและประเมินผล การเรียนการสอนตลอดจนช่วยให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพครู โดยสอดคล้องกับ อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540,หน้า 209) ได้กล่าวว่า การจัดให้มีการนิเทศมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้ 1) เพื่อช่วยให้ครูค้นหาและรู้วิธีทำงาน 2) เพื่อช่วยให้ครูรู้จักการจำแนกและวิเคราะห์ ปัญหาของตนเอง โดยช่วยให้ครูรู้ว่าอะไรที่เป็นปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร 3) เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกมั่นคงในอาชีพ มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน 4) เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวิทยากร และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ 5) ช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของโรงเรียน และให้การสนับสนุนโรงเรียน 6) ช่วยให้ครูเข้าใจถึงปรัชญาและความต้องการทางการศึกษา

1.6 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษามีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับมาก ในขณะที่ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้นคืออยู่แล้วตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญและจำเป็น เนื่องจากจะได้ทราบสภาพการปฏิบัติงานของตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและตามนโยบายของรัฐ และสอดคล้องกับสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ข, หน้า 6) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อให้เป็นไปตามสาระใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาควรดำเนินการให้ครอบคลุมแนวทางหลักดังต่อไปนี้ 1) สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี โดยควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 2) ให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผนการดำเนินงาน การประเมินผลและการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษา และเป้าหมาย/ปรัชญา/ธรรมนูญสถานศึกษา กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน ควรเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในชุมชน และเขตพื้นที่การศึกษาและภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามมาตรา 8 ของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 4) สถานศึกษา ควรจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี โดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนด และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตลอดจนสาธารณชน โดยจัดทำรายงานโดยสรุปปิดประกาศไว้ที่สถานศึกษา แจ้งให้ผู้ปกครองและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้รับทราบ รวมทั้งมีรายละเอียดครบถ้วนที่พร้อมจะให้ผู้ที่สนใจดูได้ตลอดเวลา

2 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับยุวรี ชมทรัพย์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความ

คิดเห็นของผู้บริหาร คณะครู อาจารย์ในสถานศึกษาสำนักงานเขตจอมทอง สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามสถานภาพพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชายกับเพศหญิง ใช้สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายกับเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับบูวรี ชมทรัพย์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประถมศึกษา สำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร คณะครู อาจารย์ในสถานศึกษาสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุต่ำกว่า 35 ปี กลุ่มอายุ 35 – 40 ปี กลุ่มอายุ 41 – 45 ปี และกลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารงานวิชาการในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับ คำเนินปรางพรหม (2542, บทคัดย่อ) การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี เมื่อจำแนกตามอายุแล้วความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และกลุ่มมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการบริหารงานวิชาการในภาพรวม แตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับทองคำบัวอินทร์ (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ผลการเปรียบเทียบพบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย แตกต่างกัน

2.5 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มมีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี กลุ่มมีประสบการณ์ 10 – 15 ปี และกลุ่มมีประสบการณ์ 15 ปี ขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับประวิทย์ วงษ์แก้ว (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจำแนกตามรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มมีรายได้ต่ำกว่า 4,500 บาท กลุ่มมีรายได้ 4,500 – 10,000 บาท กลุ่มมีรายได้ 10,001 – 30,000 บาท และกลุ่มมีรายได้มากกว่า 30,000 บาท พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีรายได้แตกต่างกันหรือมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน จะมีวิธีการรับข่าวสารข้อมูลและได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็นข้อเสนอแนะทั่วไปและมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ให้สูงขึ้นต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 มีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนปัญหาการบริหารงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสถานศึกษามีปัญหาการบริหารงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาตามลำดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ควรวางแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรในสังกัด ให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนางานวิชาการ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิชาการ โดยการแต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ให้การสนับสนุนงบประมาณ หาวิธีลดภาระงานนอกเหนือจากการสอนของครู และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามกรอบแนวคิด คู่มือการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ในด้านอื่น ๆ

2. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 - 4